

Bátorské novinky

Číslo 1

Apríl 2018

Ročník IV.

Založené v roku 2015

Občasník

Nepredajné

Slovo na úvod

Vážení spoluobčania, priatelia, Bátorčania,

zimné nekončené večery vystriedali dni plné slnečných lúčov. Dedinou počujú zvuky rotavátorov, kosačiek. Tepló nás všetkých vytiahlo von, do záhrad, parkov, na výlety či len tak poprechádzaj sa obcou.

Posledné Bátorské novinky vyšli ešte koncom minulého roka. Už tradične sa vám v mojom úvodnom slove snažím v krátkosti zhrnúť na čom v rámci našej obce pracujeme, čo sa nám podarilo a čo nie. Začiatok roka bola na obecnom úrade perný. Prechádzali sme na nový informačný systém, čo nebol jednoduchý proces, ale do budúcnosti by mal zabezpečiť prehľadnejší a efektívnejší chod obecného úradu aj evidenciu daní a poplatkov. Úspešne sa nám podarilo cez nový systém spracovať dane a poplatky. Tí z vás, ktorí máte aktivovanú elektronickú schránku, ste si v nej už našli rozhodnutie za komunálny odpad či rozhodnutie za daň z nehnuteľnosti. Ostatným občanom ich budeme distribuovať osobne alebo si ich môžete vyzdvihnúť na obecnom úrade. Začiatkom roka sme vypílili viacero stromov v obci. Šlo o stromy, pri ktorých sme mali obavu z poškodenia majetku obce alebo občanov našej obce. Tiež sme vypílili niektoré stromy na cintoríne. Tieto stromy boli choré a ak by sa opakovali silné búrky a

vetry ako minulý rok hrozilo ich zlomenie a následné škody. Časti kmeňov, ktoré sa dali použiť sme využili na napílenie dosiek. Tie použijeme ako lavice do Gazdovského dvora a na realizáciu nového dreveného plota v areáli Kúrie. Sám nie som zástancom pľenia stromov ale bezpečnosť občanov musí byť prvoradejšia.

Podarilo sa nám tiež zreparaovať „pivné sety“ z gazdovského dvoru.

Začali sme a úspešne dokončili aj rekonštrukciu strechy na budove základnej školy. Posledné dni sme vysadili cca 50 ovocných stromov v areáli základnej školy ale aj v rámci obce samotnej. Výsadbou chceme zachovať genofond tradičných regionálnych odrôd, podporiť našich včelárov, viesť naše deti k starostlivosti o životné prostredie ale aj vytvoriť dodatočné príjmy pre obec v budúcnosti, napríklad z predaja úrody či produktov z ovocia. Výsadbou sme realizovali vďaka dotácii v rámci súťaže Dedina roka.

Pohli sme sa ako sa hovorí ďalej aj s futbalovým ihriskom, kde vznikla dohoda medzi obcou a OFK Žemberovce o prenájme šatní a hracej plochy zatiaľ skúšobne na jeden rok. Na základe tejto dohody bude celé obdobie hracia plocha ako aj šatne riadne udržiavaná zo strany OFK Žemberovce. Žiaci a dorastenci tohto klubu odohrajú do roka aj niekoľko zápasov. Z môjho pohľadu je podstatné to, že bude mať ihrisko svojho gazdu a nebude sa znehodnocovať. Naši občania ho môžu bez problémov využívať mimo zápasov a tréningov. Ak bude záujem zo strany potenciálnych bátorových hráčov, tak na jeseň môžeme diskutovať o prípadnom zapojení sa do súťaže s mužstvom ŠK Bátorce za pomoci OFK Žemberovce.

Máme pred sebou náročný rok, čaká nás veľa práce a pevne verím, že veľa pozitívnych správ. Máme podaných viacero projektov, kde čakáme na vyhodnotenie ide napríklad o: Rekonštrukciu ČOV, Obstaranie kompostérov pre občanov, Rekonštrukcia materskej školy, Rekonštrukcia chodníka od OcÚ k Rímskokatolíckemu kostolu, Rekonštrukcia telocvične ZŠ, Výstavba detského ihriska na námestí vedľa budovy obecného úradu, Modernizácia hasičskej zbrojnice, Zateplenie kultúrneho domu či Rekonštrukcia kuchyne v základnej škole. Toto sú všetko veci, na ktoré sme žiadali financie cez dotačné schémy či granty. Dúfam, že

budeme úspešní, a že budeme môcť zrealizovať čo najviac.

Či už budeme úspešní alebo nie, tento rok budeme s určitosťou realizovať tieto investičné aktivity, ktoré sú v rozpočte obce alebo boli na ne poskytnuté dotácie v minulom roku: Rekonštrukcia miestnej komunikácie - pokračovanie ulice „Kotrgas“ až po križovatku „Levická ulica“, Rekonštrukcia chodníka v cintoríne s predĺžením vodovodu až k domu smútku a Rekonštrukcia strechy na budove s.č. 1 - Potraviny Klimentová, Lekárň, Detský lekár, Realizácia pódia v Gazdovskom dvore.

Zatiaľ v tomto roku sme dostali informácie len o schválených dotáciách z Nitrianskeho samosprávneho kraja na podporu kultúry a športu: Obec Bátorce - 1700 € Bátorský jarmok, Jánska vatra - 1600 €. ZŠ Bátorce - ŠPORTOM - 1300 €, Festival jesene: 700 €, Divadlo Pôtoň: Pecha Kucha - 500 €.

Z čoho sa veľmi teším, je napríklad stretnutie kolektívu autorov monografie našej obce, ktoré bolo túto sobotu. Monografia obce by mala vyjsť v roku 2020 a som presvedčený, že sa máme na čo tešiť. História našej obce je bohatá a už teraz sme našli viac ako 5 informácií, zaujímavých informácií o ktorých nikto doteraz nevedel a týkajú sa histórie Bátorcov. Ak máte doma zaujímavé fotografie z Bátorcov, doneste nám ich na obecný úrad. Radi ich v pripravovanej monografii možno použijeme.

Na záver mi dovoľte zaželať vám pohodové jarné dni. Nech vás doplnia energiou a nech medzi nás všetkých vnesú viac porozumenia a ochoty :-)

Máte záujem o zasielanie hlásení obecného úradu do e-mailu? Zaregistrujte na stránke www.batovce.sk

Aktuálne informácie o dianí obce nájdete na webovej stránke www.batovce.sk ale aj oficiálnej Facebookovej stránke obce: www.facebook.com/obecbatovce prípadne na Facebookovej stránke starostu obce: www.facebook.com/pburco

Základná škola má novú strechu

Článok vyšiel v tomto znení aj v týždenníku MY Týždeň na Pohroní.

Budovy základných škôl postavené pred rokom 1989 sa stali pre obce, ako ich zriaďovatelia, často danajským darom. Stavby s plochými strechami, z nekvalitných materiálov a nekvalitne vykonanými stavebnými prácami, do ktorých opráv a údržby sa dlhé obdobia neinvestovalo, sú neraz časovanými bombami. Svoje o tom vedia aj v Bátovciach.

Na tunajšej ZŠ sa začalo vyučovať 1. septembra 1982. Odvtedy na budove školy boli realizované len menšie opravy. Starosta obce Peter Burčo si uvedomoval dôležitosť zachovania školy v obci a po nástupe do funkcie začal s nápravou.

„Za posledné tri roky sme na budove ZŠ vymenili vchodové dvere, prednostne okná v triedach, v ktorých sa deti počas vyučovacieho procesu zdržiavajú najviac, vymenili sme všetky radiátory, polovicu sociálnych zariadení, v niektorých triedach sme položili nové plávajúce podlahy, zrekonštruovali sme jedáleň. Školu sme splynofikovali a staré 35-ročné kotly na koks nahradili plynovými pecami. Ešte predtým, za bývalého vedenia, prebehla rekonštrukcia podláh na chodbách a výmena niekoľkých okien,“ sumarizoval vykonané práce na škole starosta.

V júli 2017 však víchrica a dažďe narušili strešnú krytinu a do školy začalo zatekať. Situáciu sa snažili riešiť tak, že sa pokúšali krytinu aspoň lokálne opraviť a zastabilizovať, čo sa ukázalo, ako dosť nákladné a neprinášalo to požadovaný efekt, preto sa obrátili so žiadosťou na Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu so žiadosťou o riešenie havarijného stavu.

„Bezprostredne po podaní žiadosti Ministerstvo nereagovalo ani pozitívne, ani nega-

tívne. Vedeli sme, že žiadosť je zaregistrovaná a máme čakať. Čakali sme,“ spomína starosta.

S príchodom jesenných výdatnejších dažďov sa však zatekanie do jednotlivých tried postupne zintenzívňovalo. Zatekalo do troch tried, navyše sa objavili ďalšie menšie lokálne zatekania.

„Už v novembri sme museli spolu s riaditeľom školy Romanom Salinkom spraviť niekoľko rozhodnutí, aby sme zabezpečili bezpečnosť pri prevádzke a fungovaní školy. Triedy, do ktorých zatekalo, sme vypratali a uzavreli sme ich, rozmiestnili sme hrnce, vedrá a do nich zachytávali vodu, ale bol to nekonečný a predovšetkým nič neriešiaci kolotoč. Ten stav bol naozaj vážny, niekde opadla omietka, niekde boli narušené stropy. Prvoradé bolo zabezpečiť bezpečnosť žiakov,“ zdôraznil Burčo.

Situácia sa ešte viac skomplikovala v prvý decembrový týždeň, keď voda začala pretekať z vrchného poschodia na prvé poschodie. To už bolo vskutku vážne, pretože mohlo dôjsť k narušeniu statiky a ďalším škodám.

„Rozhodli sme sa urgovať našu žiadosť na MŠVVaŠ a po polroku sme konečne dostali odpoveď – pozitívnu. Peniaze nám schválili a na účet prišli veľmi rýchlo. Medzitým začalo mrznúť, čo situáciu trochu stabilizovalo. Rozbehli sme všetky prípravné práce – verejné obstarávanie, uzavretie zmluvy a pod. Súčasne sme strechu aspoň lokálne opravovali, aby sa situácia nezhoršovala. Avšak s prácami na rekonštrukcii sme mohli začať až koncom februára, keď sa počasie trochu umúdrilo. V rámci našej žiadosti na ministerstvo sme riešili opravu komplexne, teda aj zateplenie a izoláciu strechy. Rozpočet na kompletnú rekonštrukciu strechy školy je 85 tisíc eur, pričom práce boli rozdelené na dve etapy. V prvej fáze, kým mrzlo, sa dala robiť predpríprava na atiky, od 14. marca 2018 sa začala druhá etapa, keď sa začal ukladať polystyrén, izolačná geotextília a krycia fólia. Počasie nám ale opäť neprišlo, kvôli ochladeniu sme museli práce pozastaviť, ale tie časti, ktoré boli najhoršie,

resp. najviac poškodené, sú už zakryté, takže so zatekaním by už problém nemal byť,“ vysvetlil postup prác Peter Burčo. „Použitých bolo 5 kamiónov polystyrénu a jeden kamión fólií. Záruka na materiál je 20 rokov, ale podľa skúseností a pri dobrej údržbe by strecha mohla vydržať aj 30 rokov. To by malo problémy so strechou na dlhšie obdobie vyriešiť, navyše by sa zateplenie a zaizolovanie strechy malo prejavíť aj úsporou nákladov pri vykurovaní objektu. Tam však naša snaha modernizovať školu nekončí. Plánujeme vymeniť zvyšné okná a ideálne školu aj zateplíť. To by som už bol spokojný. Škola má krásny veľký areál, ktorý je možné využiť na rôzne aktivity. Tento rok z jari budeme v školskom areáli vysádzať ovocné stromky, chceme tak deti viesť k starostlivosti o prírodu a životné prostredie.“

V obci si uvedomujú, aké dôležité je sústavné sa starať o svoj majetok. Už aj na relatívne nových stavbách robia priebežné opravy. Gazdovský dvor má 10 rokov, už na ňom opravili vnútorné i vonkajšie omietky a vymaľovali, zároveň chystajú opravu vstupnej brány. Na budove Obecného úradu osadili nové drevené okná pred 10 rokmi, ošmirgľovali ich a natreli, predpokladajú, že vydržia aspoň ďalších osem rokov. Na Dome smútku, ktorý má 15 rokov, zatiaľ priebežné opravy nerobili, ale keďže nechcú, aby sa jeho terajší stav zmenil na havarijný, plánujú ho v priebehu tohto roku nanovo omietnuť, zrenovovať drevené okná a budovu chcú odvodniť, lebo voda z ríms tečie pod základy.

„Pri riadení obce sa snažím využívať zdravý sedliacky rozum, nenechať všetko dospieť až do havarijného stavu, ale postupne predlžovať životnosť majetku obce. Je to lacnejšie, aj efektívnejšie,“ dodal Burčo.

Vyčistili sme židovský cintorín

Jedna z pamiatok na smutný osud židovskej komunity, akých je na Slovensku veľa, sa nachádza aj v Batovciach. Je to bývalý židovský cintorín za dedinou, donedávna zarastený roky trnám - chrastím. Rozpadávajúci sa múr cintorína, pováľané chátrajúce pomníky, rozobratá modlitebňa, všade kroviská a burina. Mnohí mladí Batovčania dodnes netušia, že v obci je židovský cintorín a že tu žila židovská komunita.

V minulosti sa už síce podarilo s podporou Židovskej náboženskej obce odstrániť náletové dreviny, ale bez údržby v nasledujúcich rokoch cintorín opäť zarástol a chátral.

V obci sa aj v tejto veci začína náprava. Využili priaznivé počasie začiatkom februára a začali čistiť cintorín vlastnými pracovníkmi. Najskôr ho bolo treba vôbec prístupniť, a potom postupne čistiť. „Postupne krok za krokom cintorín čistíme, teda aspoň to čo z neho zostalo... Vraciame sa o 100 rokov späť. Tak vravia čísla na náhrobných kameňoch, čo ešte zostali.

Sme ešte len na začiatku našej cesty obnovy židovského cintorína v Batovciach,“ povedal na margo obnovy cintorína starosta obce Ing. Peter Burčo. „Budeme musieť na tento cintorín pamätať každý rok a pravidelne ho udržiavať aby nedochádzalo k jeho zarastaniu a znehodnocovaniu.“

Kto navštívil cintorín pred vyčistením a potom, musí uznať, že chlapi z OcÚ tu vykonali kus roboty. Mal by to byť len prvý krok, lebo by to mohlo byť pekné miesto pre pietu, oddych i zdroj poznania. Chcelo

by to upraviť prístupovú cestu, postaviť pováľané pomníky, opraviť múr, postaviť altánok na oddych s informačnou tabuľou. Nato už sily obce nestačia.

„Pri obnove cintorína uvítame aj podporu a pomoc Židovskej náboženskej obce, potomkov tu pochovaných i ďalších donorov,“ dodal starosta.

V jedinej monografii o Batovciach z roku 1970 je len jediná zmienka o židoch: že ich

tu žilo v roku 1919 spolu 33, najviac vo vtedajšom Bátovskom okrese. Mali tu modlitebňu aj cintorín. Viac o histórii komunity, ktorá výrazne ovplyvnila život v obci - vtedy meste, v nej nie je prakticky nič.

Aj história židov v Bátovciach sa skončila v roku 1942. Väčšina z nich skončila svoju životnú púť v koncentračných táboroch. Tí niekoľkí, čo prežili, sa už sem nevrátili.

V tomto roku sa začínajú práce na príprave na monografiu Bátovciac. Táto obec si aj vzhľadom na jej bohatú históriu reprezentatívnu monografiu zaslúži. Aj židovská komunita v nej dostane priestor, ktorý jej vzhľadom na jej význam patrí. Ani história bátovských židov by nemala zmiznúť do nenávratna.

ŠTEFAN RÁCHELA

ZIMNÝ VÝSTUP NA SITNO SA NÁM VYDARIL

V sobotu 17. februára sme sa ako členovia KST LOKOMOTÍVA Levice zúčastnili 31. výstupu na Sitno, ktorý sa konal ako Memoriál Ing. Viliama Paulínyho dlhoročného predsedu KST.

Autobus pozbieral „po okrese“ túrychtivých turistov a doviezol nás k tajchu Počúvadlo. Po vystúpení z autobusu sme rezko vykročili smer Sitno. Chodník zasnežený, miestami ľadový rozťahol vyše štyridsaťčlenný huf do značnej dĺžky, podľa „výkonnosti“ a vhodnosti obuvi veľkých i malých. Ale zhruba aj vzhľadom na zľadovatené a zasnežené schody v najstrmšej časti chodníka za necelú hodinku sme boli na Sitne, podali si ruky za výkon a premiestnili sa do chaty na posilnenie a osvieženie. V chate nás čakal chatár s veľmi dobrou kapustnicou a, samozrejme, aj tekutým posilňovačom. Musím chatára pochváliť za hambálky nad pieckou na sušenie premočeného oblečenia, prišlo nám to veľmi vhod. Posedeli

sme, posilnili sa a sýti a suchí sme sa pobrali naspäť po ceste okolo Sitnianskeho hradu. Dúfam, že Sitnianskych rytierov sme nezбудili. J Fotiť sa veľmi hore nedalo pre hustú hmlu, ale nikto nezablúdil, takže všetci sme sa zišli pri tajchu. V reštaurácii si mnohí znova zajedli – hlavne deti. Urobili sme si obhliadku okolia tajchu a pár snímok na pamiatku.

Výstupu sa zúčastnili okrem dospelých aj školopovinné deti, ale aj seniory - dôchodcovia a všetci to zvládli bez problémov. Autobus nás so spoľahlivým šoférom porozvážal a spokojní a príjemne unavení sme sa rozišli domov. **Text a foto: Laco Kútik, Bátovce**

Fašiangy vyvrcholili pochovaním basy

V sobotu 10. februára krátko po poludní sa na námestí pred Gazdovským dvorom začali zhromažďovať čudzné postavy od výmyslu sveta. A schádzali sa aj zvedaví diváci. Na úvod všetkých privítala predsedníčka Klubu dôchodcov Mariana Bernátová a uviedla vystúpenie detí Základnej školy v Bátovciach. Nasledovalo fašiangové pásmo v roztomilom podaní detí. K zachovávaniu folklórnych tradícií deti vedú pani učiteľky Mgr. Zuzana Címerová a Ing. Mária Špišárová.

Potom sa hore námestím pohol pestrofarebný sprievod. Do kroku, do tanca i do spevu hrala ľudová hudba Hravé struny z Ružomberka a harmonikár Janko Šiška z Levíc. Bátovcami prechádzajúci vodiči museli počítať so zdržaním, nakoľko ich zastavovali neodbytná cigánka a prepustila ich iba po vyplatení mýta. Sprievod bol plný spevu, smiechu a zábavy. Veru, nikto by nebol predpokladal, že pod tými jašiacimi sa maskami sa skrývajú inak veľmi vážne a veľavážené dámy stredného a vyššieho stredného veku, babky a prababky, magistry aj inžinierky.

S nápadom organizovať oslavy fašiangov prišla predsedníčka Klubu dôchodcov Mariana Bernátová. Vlani bola v úlohe kráľovnej, tohto roku kráčala v čele sprievodu ako mladý zať, mladú nevestu jej robil Jaroslav Maťo.

„Môj nápad s fašiangovým sprievodom pred dvoma rokmi sa stretol s podporou členov nášho klubu i starostu obce. Napísala som scenár, nacvičili sme program a podujatie malo dobrú odozvu. A tak sa na fašiangy

tešíme každý rok,“ spokojne konštatovala predsedníčka klubu.

Z množstva masiek zaujali aj Lýdia Gombíková ako Marfuša, Jana Kulovová ako Nastenka a Jozef Priebera ako Ivan. „Inšpirovali sme sa našou obľúbenou rozprávkou Mrázik,“ povedala Lýdia Gombíková, ktorá si niesla ťažký vrkoč v rukách. Ani deti nezaostávali v nápaditosti za seniormi. Zaujala napríklad Alžbetka Záhorcová ako kráľovná noci.

Viacere bátovské rodiny sa na príchod sprievodu prinášajúceho dobrú náladu aj dobre pripravili a prichystali im bohaté pohostenie. A do starých detských kočiek im nezabudli pribalíť klobásu, slaninu, aj niečo na zapitie. Za odmenu „fašangoši“ gazdiné aj gazdov patrične vykrútili v tanci. Sprievod, ku ktorému sa pripojili mnohí ďalší Bátovčania, prešiel hlavnými ulicami obce a vrátil pred Gazdovský dvor. Tam všetkých privítal starosta obce Ing. Peter Burčo a zaželel im dobrú zábavu s ľudovou hudbou Hravé struny až do pochovávania basy. Za rezkých tónov potom tancovali

malí i veľkí, až kým neprinesli na márach veľkého náreku plačiek basu. Po obhliadke lekárom MUDr. Exitusom sa dostali k slovu farár, rektor a miništranti, aby vykonali pohrebný obrad.

Potom sa ujali spevu rektor a farár: „Na známosť sa všetkým dáva, že sa naša basa Róza už pochováva. Nastala smutná hodina. V bohu odpočívaj basa premilá, veľa radosti si nám urobila...“ Pokračovali pohrebné melódie s vtipnými textami glosujúcimi aktuálne dianie v obci

i v štáte. Interpretačnými výkonmi sa blyšli najmä Ján Hajdamár ako farár, Marek Dodok ako rektor i Milena Dodoková ako cigánka.

Potom basu odniesli na veľkého náreku plačiek, ktoré sa na ňu vrhali.

Na záver sa tajomníčka Klubu dôchodcov Danica Ráchelová poďakovala za účasť deťom základnej školy, muzikantom, všetkým účinkujúcim i tým, ktorí ochotne privítali fašiangový sprievod doma.

ŠTEFAN RÁCHELA

VÝROČNÉ BILANCOVANIE AJ SO VZÁCNymi HOSTĽAMI

V sobotu 13. januára podvečer sa zišli v priestoroch Komunitného centra členovia, priatelia a sympatizanti Dobrovoľného hasičského zväzu na výročnej členskej schôdzi, aby zbilancovali uplynulý rok a naplánovali si aktivity a prijali návrhy na ďalšie zlepšenie činnosti v roku budúcom. Rokovanie malo tohto roku slávnostnejší charakter ako po iné roky, lebo privítali aj vzácnych hostí.

Schôdzu otvoril predseda DHZ Milan Kuzma, ktorý zvlášť privítal prezidenta Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR Pavla Ceľucha, člena Prezídia DPO SR a predsedu Krajskej organizácie DPO v Nitre Petra Kunkelu, podpredsedu Krajskej organizácie DPO v Nitre Pavla Süvegeša, riaditeľa Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru Levicech pplk. Ing. Miroslava Vargu, riaditeľa Okresného výboru DPO Štefana Baráňa a starostu obce Ing. Petra Burča. Správu o činnosti DHZ predniesol veliteľ jednotky Miroslav Ďurček. 25. mája sa zúčastnili na okresnej previerke pripravenosti DHZ vo Veľkých Kozmálovciach. Boli hosťami okresného povodňového výcviku profesionálnych hasičov - záchrannárov na Vodnej nádrži Lipovina. Zorganizovali 6. ročník súťaže hasičských dvojíc - jedinečnú súťaž, ktorá preverí nielen fyzickú a odbornú zdatnosť, ale aj súhrn hasičov. V rámci prezentácie a propagácie svojej činnosti zorganizovali aj ukážky činnosti pre deti doma, v Bátovciach, i v okolí. Neoddeliteľnou súčasťou ich činnosti sú aj kultúrno-spoločenské podujatia, bez ich účasti sa nezaobíde ani jedna kultúrna akcia v obci. Tradičným podujatím je Hasičská štefánska zábava, aj tá posledná bola veľmi vydatená.

V roku 2017 mali 27 zásahov, z toho pri 12 požiaroch (10 v prírode, 2 požiare budov), 11 technických zásahov, 3 zásahy pri dopravných nehodách a jedno cvičenie. Čoraz častejšie sú technické zásahy, 5-krát zasahovali proti bodavému hmyzu (aj na takéto zásahy sú vybavení), čerpali vody pri záplavách, ale aj odomykali autá. V júli sa uplatnili pri odstraňovaní následkov veternej smršti, ktorá postihla Bátovce i okolie. Vtedy odpratávali popadané stromy v obci, ale na výzvu krajského operačného strediska odpratávali aj stromy spadnuté na štátne cesty v okolí. Na zásahy vyrážajú na žiadosť krajského operačného strediska, na žiadosť starostu, ale i občanov. Najčastejšie zasahovali v letných mesiacoch jún, júl a august, čo sa týka dní, tak najčastejšie v nedeľu. Zasahujú nielen vo svojej obci, ale v ich zásahovom obvode je aj deväť okolitých obcí na severe okresu. Čo sa týka odbornej spôsobilosti, všetkých 18 členov má absolvovanú základnú prípravu, všetci sú vyškolení na poskytnutie prvej pomoci, siedmi môžu viesť vozidlá s právom prednosti v jazde, deväť môžu používať dýchaciu techniku, štyria môžu zlanovať vo výškach lanovou technikou, traja majú

oprávnenie na obsluhu ručnej motorovej reťazovej píly. V jednotke vlni pribudli štyria starší technici a jeden rotmajster. Veliteľ jednotky konštatoval, že od roku 2013, kedy bol spustený projekt plošného rozmiestnenia síl a prostriedkov dobrovoľných hasičských jednotiek na Slovensku, počet ich zásahov rastie. Správu o hospodárení DHZ, ktorý je so svojimi 72 členmi najpočetnejšou spoločenskou organizáciou v obci, predniesla hospodárka Emília Maľová. Milan Kuzma predniesol plán práce na tento rok. Vo všetkých činnostiach chcú pokračovať a ďalej ich rozvíjať.

Do diskusie sa ako prvý prihlásil prezident DPO. Ocenil Ďurčekovu správu o činnosti, že s takou prehľadne spracovanou a po formálnej i obsahovej stránke bohatou

správou sa ešte na svojich cestách po Slovensku nestretol. „Škoda, že tú správu nemôžu počuť tí, ktorí spochybňujú projekt plošného nasadenia síl a prostriedkov na Slovensku, ktorí spochybňujú toto rozhodnutie vlády. Vy ste nádherným príkladom toho, že sily a prostriedky, ktoré vláda dáva dobrovoľným hasičom, idú do správnych rúk. Najviac to ocenia tí, ktorým ste pomáhali,“ dodal Ceľuch. Pripomenul, že dobrovoľní hasiči sú zlodejmi svojich rodín, okrádajú ich o voľný čas. „Ale vy svoj voľný čas využívate veľmi plodne. Najviac o tom vedieť, ktorým ste pomohli. Ešte raz veľká vďaka.“ Prezident dobrovoľných hasičov ocenil aj spoluprácu s Hasičským a záchranným

zborom. „Dobrovoľní hasiči profesionálnym nekonkurujú, ale im pomáhajú,“ dodal. Potom odovzdal predsedovi DHZ Kuzmovi obraz Svätého Floriána, patróna hasičov: „Aby sa vaši členovia vždy vracali z výjazdov a z každej cesty k svojim rodinám živí a zdraví, k tomu nech vám svätý Florián pomáha a nech vás o chraňuje.“ Peter Kunkela pozdravil v mene Krajskej organizácie DPO v Nitre. Informoval, že v septembri sa budú konať v Banskej Bystrici hasičské majstrovstvá sveta a vyzval

ich k účasti, aby išli povzbudiť našich reprezentantov. Na Slovensku je 90 tisíc dobrovoľných hasičov a mali by sa ukázať aj na tomto svetovom podujatí. Starosta Ing. Peter Burčo si zaspomínal na búrku 24. júla 2017: „Bez hasičov by sme to tak rýchlo a dobre nezvládli. Pomoc hasičov vždy berieme ako samozrejmosť, ale vtedy to bolo naozaj silné. Veľké ďakujem za všetko, za polievanie trávnikov, aj za pomoc pri každom kultúrnom a spoločenskom podujatí v obci. Môžete počítať aj s pomocou obce. Želám vám veľa zdravia a veľa entuziazmu, aby vám nasadenie vydržalo a aby ste aj deti viedli k hasičstvu.“ V diskusii zazneli z radov členov najmä pripomienky k stavu techniky. Aj keď dostali zásahové vozidlo IVECO a protipovodňový vozík, ich staručká Škoda 706 síce ešte vďaka starostlivej údržbe vyzerá dobre, roky sa na jej technickom stave neúprosne prejavili. Chýba im lepšia propagácia činnosti dobrovoľných hasičov v médiách. A problémy sú aj so zabezpečením uniforiem. Na prvej spoločnej fotografii bátovských dobrovoľných hasičov z roku 1906 majú všetci 36 členovia slušivé uniformy. Ako posledný v diskusii vystúpil riaditeľ OR HaZZ Miroslav Varga. Poďakoval bátovským hasičom za obetavosť a dodal. „Ďakujem aj za to, že sa tu stretávame na okresnom povodňovom výcviku na Lipovine, ďakujem pánovi starostovi a pani Maľovej,“ ktorá nám dobre varí, dodal riaditeľ a prisľúbil Bátovčanom aj pomoc pri dovybavení technikou.

Po schválení uznesenia sa formálna časť rokovania skončila. Hostia sa ponáhľali na ďalšiu výročnú schôdzu do Svätoplukova a domáci zotrvali v neformálnom posedení do noci.

Po roku 1990 mnoho aj starších DHZ na Slovensku zaniklo. V Bátovciach tradícia dobrovoľného hasičstva zotrvala vďaka nadšencom a rodinnej tradícii a ďalej sa rozvíja v duchu jeho heslo „Bohu na slávu, bližnému na pomoc“. Je dobre, keď žijú v obci ľudia ochotní a odborne spôsobilí neodkladne pomôcť svojim spoluobčanom v nešťasti.

KARNEVAL V ŠKÔLKE

Fašiangové obdobie je charakteristické množstvom plesov a karnevalov. Aj v našej materskej škole sa stal karneval tradíciou. Ten tohtoročný detský karneval sa konal 30. januára. Materská škola sa premenila na krajinu rôznych rozprávkových hrdinov či zvieratiek. V kole sa vykrúcali princezná, víly, včielky, myška, červená čiapočka, morská panna, a mnoho iných karnevalových masiek. Zahanbiť sa nedali ani rodičia, ktorí súťažili so svojimi deťmi. Súťaže striedali detské tanečné kreácie s pani učiteľkami. Všetky masky boli odmenené za svoju originalitu bohatou tombolou a chrumkavými šiškami s čajom, ktoré pripravila pani kuchárka. **Kolektív MŠ**

AJ Z NICH BUDÚ ČITATELIA

Prvý marcový týždeň sa v našej materskej škole niesol v téme KNIHA - PRIATEĽ ČLOVEKA. Zistili sme, že knihy nemusia byť len rozprávkové, ale poznáme aj encyklopédie, kuchárske knihy či knihy pre dospelých - romány. V utorok sme navštívili

obecnú knižnicu, ktorou nás ochotne previedla p. Iveta Ratuľovská. V škôlke sme si vyrábali vlastné knižky, záložky a hrali divadielko podľa rozprávky. Ďakujeme za prečítanie rozprávky v popoludňajších hodinách pred spánkom členkám Klubu dôchodcov: p. Marte Libutkovej, p. Danici Ráchelovej, p. Márii Nemcovej. Teraz už vieme, že marec je mesiac kníh.

IVANA PULIŠOVÁ

Na foto č. 1: Iveta Ratuľovská v obecnej knižnici.
Foto č. 2: Deťom číta Marta Libutková.

OSLÁVILI MDŽ

Stretnutie Klubu dôchodcov v Bátovciach, ktorý pôsobí pri Obecnom úrade, sa konalo 7. marca, teda v predvečer Medzinárodného dňa žien. Preto si rovnako ako každý rok pripomenuli sviatok bytosti, ktoré robia náš svet krajší.

Ani tentoraz na úvod nechýbalo milé vystúpenie detí Základnej školy, ktoré prišli aj napriek tomu, že mali prázdniny. Vystúpili s pásmom, ktoré pripravili pod vedením pani učiteľky Mgr. Zuzky Címerovej. Potom sa prítomným dámam prihovoril starosta obce, ktorý im poďakoval za to, že robia náš svet krajší a zaželal im všetko dobré. Každý odovzdal kvet.

Po prípitku, ktorý predniesla predsedníčka klubu Mariana Bernátová, nasledovalo pohostenie, ktoré pripravili sami členky klubu. Bolo výborné, veď o ich kuchárskom umení ide dobrý chýr do širokého okolia. **ŠTEFAN RÁCHELA**

SVET PRÁCE A TECHNIKY

Predmet Svet práce a technika rozvíja u žiakov pracovné zručnosti, pracovné návyky, vytvára správne etické zásady a postoje k práci a k prírode, umožňuje seberealizáciu žiaka a pod-

poruje rozvoj jeho kreativity. Predmet je prínosom nielen pre žiakov, ale aj pre prírodu a našu spoločnosť. Počas zimných mesiacov sme počas vyučovacích hodín Svet práce a technika so žiakmi 9. ročníka a žiakmi špeciálnej triedy, vyrobili 10 kusov vtáčích búdok, ktoré umiestnime v areáli základnej školy. Ďalej sme vyrobili turistické šípky, smerovníky a tabuľky na Turistický náučný chodník, ktoré budeme v krátkom čase inštalovať na chodník. Práca žiakov nie je prínosom len pre vtáčatá a lesný ekosystém ale aj pre samotných žiakov hlavne v prehľbovaní a v budovaní vzťahu k prírode a k našej obci. **Igor Gašpar, učiteľ: SPT**

Naši dobrovoľní hasiči cvičili na Lešti

cvičenie, ktoré sa uskutočnilo v podzemnom priestore, kde zranené osoby bolo potrebné na nosidlách zachrániť cez trosky budovy. Ubytovanie a stravu mali jednotky DHZO z a b e z p e č e n é v zariadení MV SR Tepličky v Krupine. V sobotu doobeda jednotlivé jednotky znova vykonávali

V dňoch 2. a 3. marca 2018 nastúpilo ďalších 6 členov Dobrovoľného hasičského zboru Bátovce s vozidlom CAS 15 Iveco Daily na dvojdný výcvik v zariadení Jakub village pod vedením inštruktorov HaZZ. Po úvodnom oboznámení sa s obsahom výcviku a bezpečnostnými pokynmi prišlo prvé cvičenie „Reštaurácia“, ktorého cieľom bol prieskum objektu kde vypukol požiar. Prieskumná trojčlenná skupina Bátovce za použitia dýchacích prístrojov vstúpila do suterénu objektu cez kanalizačný systém a následne v značne zadymenom suteréne mala za úlohu lokalizovať a likvidovať ohniská požiaru a zachrániť prípadné objavené osoby. Ďalšiu časť objektu prehľadávali skupiny DHZO Hurbanovo a Bratislava. Rovnaké zameranie malo aj ďalšie piatkové

prieskum požiaroviska v budove „SKLAD“, kde vo veľkom priestore plnili rovnaké úlohy ako predchádzajúci deň. Po splnení tejto úlohy sa jednotky DHZO Bátovce, Hurbanovo a Ružinov presunuli na miesto „DOPRAVNEJ NEHODY“, kde jednotka DHZO za použitia hydraulického vyslobodzovacieho náradia vyslobodila dve zranené osoby zakliesnené v osobnom vozidle. Použitie náradia si následne vyskúšali aj členovia ostatných jednotiek.

Posledným cvičením bola „DIALKOVÁ DOPRAVA VODY“ zo zamrznutého jazera za použitia sériového zapojenia čerpadiel a následným dopĺňaním hurbanovskej T 815 na vzdialenosť približne 500 m. Na zasneženej ceste v svahu išlo o úlohu v ktorej sa preverila súhra jednotlivých

DHZO. Po úspešnom ukončení cvičenia skupina inštruktorov vyhodnotila výcvik a odovzdala každému zúčastnenému členovi potvrdenie o absolvovaní výcviku. Cvičenie dalo každému praktické skúsenosti, nové teoretické informácie, ale znamenalo aj nadviazanie nových kontaktov.

Juraj Ďurček

PECHA KUCHA NIGHT VOL. 5 V DIVADLE PÔTOŇ

V piatok 2. marca večer pokračoval prezentčný formát Pecha Kucha Night v Divadle Pôtoň piatym vydaním. Pecha Kucha 20x20 je jednoduchý formát prezentácie, počas ktorého prezentujúci komentuje 20 obrázkov, každý z nich po 20 sekúnd. Prezentácia beží automaticky, prezentujúci nemá možnosť ovplyvniť čas ani meniť už odsúhlasené poradie snímok. Zámerom PECHA KUCHA NIGHT – BÁTOVCE je podporovať a prezentovať zaujímavé organizácie a podujatia, najmä tie, ktoré prebiehajú na báze občianskych a komunitných aktivít.

Na úvod prezentoval hositeľ – riaditeľ a dramaturg divadla Michal Ditte svoju prácu na dramaturgii knihy Martina Pollacka AMERICKÝ CISÁR s podtitulom Masový útek z Haliče. Ditteho predloha zaujala témou vysta-

hovalectva. Zistil, že mnohé aspekty sa veľmi podobajú dnešnej migračnej kríze, ktoré otriasa Európou. Inscenácia je hotová, začína sa realizovať a premiéra bude 4. mája v Bratislave a 11. mája Bátovciach.

Alica P. Antašová a Ján Mikuš prezentovali centrum kultúry DIERA DO SVETA, ktoré vzniklo v bývalom Župnom dome v Liptovskom Mikuláši a predstavila formáty, ktoré tam realizujú.

Levičan Radovan Potočár prezentoval výnimočnú literárnu súťaž pre mladých autorov do 26 rokov MEDZIRIADKY. Po vyhodnotení súťaže sa realizuje seminár s lektormi, členmi poroty, kde sa podrobne rozoberajú prihlásené diela. Vyzval, aby sa do súťaže prihlasovali aj začínajúci autori z regiónu.

Dušan Daniš prezentoval činnosť LEVICKÉHO OKRÁŠĽOVACIEHO SPOLKU, ktorý sa zameriava na záchrnu pamätihodností mesta. Podarilo sa im realizovať pamätník Štefanovi Kohárymu II., revitalizujú starý mestský, tzv. Schoellerov park aj starý vojenský cintorín. Teraz sa zamerali na Levický hrad, ktorý oslavuje 700. výročie.

Katarína Javorská prezentovala EPICENTRUM LÁSKY v Banskej Štiavnici, ktoré vzniklo na báze príbehu lásky Andreja Sládkoviča a Maríny Pischlovej a najdlhšej ľúbostnej

básne – Maríny a stalo sa známym v celom svete.

Fotografi Branislav Valach a Gabriel Kosmály predstavili medzinárodné podujatie DNI FOTOGRAFIE LEVICE. Počas nich realizujú už 11 výstav, nielen v oficiálnych výstavných priestoroch, ale aj kaviarňach Jakub Dvorský prezentoval občianske združenie LIŠOV MÚZEUM. Podarilo sa im vybudovať tri objekty: tradičný ľudový dom z roku 1916, Keltský dom a Galériu masiek, jedinú na Slovensku.

Csaba Tolnai, inak aj predseda Levického okrášľovacieho spolku, prezentoval STARÉ FOTOGRAFIE Z LEVÍC. Svojej záľube sa venuje už 33 rokov, má ich cca 500. Vyšla mu aj kniha Levice na starých pohľadniciach.

Martin Macharík prezentoval prácu občianskeho združenia KALVÁRSKY FOND BANSKÁ ŠTIAVNICA, ktoré úspešne zachraňuje banskoštiavnickú kalváriu Ročná návštevnosť turistov kalvárie sa zvýšila už na takmer 70 tisíc a je najnavštevovanejším miestom v Banskej Štiavnici.

Peter Cvik aktuálny rezident Divadla Pôtoň, predstavil svoju tvorbu a zvlášť výstavu svojich diel ZAKÁZANÉ POVRCHY vo vestibule divadla. Po prezentácii sa konala vernisáž výstavy umelca. Vydarené podujatie poskytlo množstvo zaujímavých informácií, program mal spád a diskutujúci boli neraz vtipný. Šieste pokračovanie podujatia bude 8. júna.

STRIDŽIE DNI NA NAŠEJ ZÁKLADNEJ ŠKOLE

Ticho, pokoj, odpustenie a ligot sviečky na stole. Čas adventu je neodmysliteľne za nami. Všetci ho očakávali túžobne a najviac sa tešili na štedrý večer deti. Málokto si však v dnešnej dobe zhonu spomenul, že čas vianočný je úzko spätý aj s čarami a mágiou minulých čias. Stridžie dni v čase zimného slnovratu patrili neodmysliteľne k predadventnému obdobiu.

Práve preto sa takéto „Stridžie dni“ zrealizovali aj v našej škole pod vedením pani učiteľky Špisárovovej, ktorej s projektom pomáhali pani učiteľka Címerová a Poljak-Škoblová.

Stridžie dni začali 27. 11. 2017, kedy sa žiaci a hostia školy ponorili do tajov a zvykov našich starých materí. V školskom rozhlase, žiačky 9. ročníka Laura Ninka Címerová a Gabika Prasnová viedli rozhlasové pásmo o zvykoch Hontu, Horehroniu a slovenských obyčajoch. Okrem ľudových pranostiek sa venovali aj poverám, ktoré sa viazali k menu Katarína a veštábam na Ondreja.

Popoludňajší čas sa predstavili žiaci environmentálnou scénkou. Hlavnou postavou bola striga na metle, ktorá zavítala do znečisteného, odpadkami zaboradelovaného lesa. Usilovne zvieratká les vyčistili a našli v ňom krásnu vianočnú jedličku. Pod ňou boli skryté indície, podľa ktorých žiaci museli v priestoroch školy nájsť kľúč. A potom sa začala riadna mágia, riadne čary. Dievčatá si cez kľúč liali roztopené olivo do vody a olivo sa premenilo na zázračné posolstvo, z ktorého dievčatá vyveštili povolanie svojho budúceho ženicha. V pripravenej vianočnej dielni si všetky deti vyrobili rôzne ozdoby, tie použili na výzdobu stromčeka v škole. Pri príprave im pani učiteľka čítala vianočné príbehy a modlitbu, s ktorou sa skončilo prvé tajomné popoludnie.

Pri druhom stretnutí „Stridžích dní“ účastníci spoznávali vinše, koledy a tradície pred druhou adventnou nedelou, kedy sa rozohrala bronzová sviečka symbolizujúca MIER. V kalendári sme čítali meno Mikuláš. Biskupa Mikuláša preslávila jeho dobrota. Úprimnosť jeho srdca sa pretavila aj do srdca žiakov prvého až tretieho ročníka, ktorí pod vedením p.uč. Címerovej pripravili divadielko Ako

trávili Mikulášsky večer deti a lesné zvieratká. Naši malí herci pripravili aj prekvapenie, na záver predstavenia zaspievali pieseň o Mikulášovi.

Vianočný príbeh z rozprávky o nezbednom Jankovi odomkol srdcia rodičom, ale aj starým rodičom, ktorí si uvedomili, že v každom z nich drieme malé dieťa, ktoré chce napísať list Ježiškovi. Svoje tajné želania napísali vo vianočnej dielni. Vianočná anjelská pošta dopravila všetky odkazy a prania na adresu s číslom 999 99.

Čas vianočný sa nezadržateľne blížil. Katarína a Ondrej odovzdali svoje žezlo Mikulášovi, on ho poslal Lucii a Barbore. Do školy v Bátovciach zavítala rozprávka o troch zázračných Popoluškiných orieškoch. V toto popoludnie sa nám splnilo pranie a tri oriešky začali odkrývať svoje tajomstvá.

Prvý z orieškov ukrýval perie z husacieho krídla a Lucie vstúpili medzi nás. V bielych plachtách s husacím krídlom žiačky 8. ročníka Zuzanka Grajciarová a Sofinka Májková povymetali všetky kúty školy.

Po rozlúsknutí druhého orieška sa predstavili deti 1.-3. ročníka. Natália Nováková spolu s pani učiteľkou Címerovou zahrli na zobcovej flaute skladbu z filmu Tri oriešky pre Popolušku. Trblietavo-biele hviezdičky sa rozťahovali a očarili lahodným pohybom všetkých prítomných.

Tretí oriešok ukrýval pozvánkou na púčkovanie konárikov - Barboriek. Pripravené konáriky sa tak premenili na zakvitnuté vetvičky s čerešňovými papierovými kvietkami. Konáriky - Barborky zdobili vianočný stôl, na ktorom nechýbali ani perničky, ktoré vyzdobili žiaci.

„Krásne nabelo prestretý stôl, sviečka, imelo a slávnostný kroj. Modlitba na perách, dojatý hlas, po roku sme si našli na seba čas. Oblátky medové, cesnak, jablčko soľ, tiež spomienky, radosť aj bôľ.“

Týmito slovami sa prihovorili žiačky 8. a 9. ročníka svojim spolužiakom vo vianočnom rozhlasovom okienku. Bola to posledná pozvánka z cyklu "Stridžie dni" ktoré sa od Kataríny až do 22. 12. 2017 niesli celou našou školou. Veľa tajomného a magického bolo vo

zvykoch a obyčajoch patriacich k tomuto obdobiu už predstavených. V piatok 22. 12. 2017 sme sa všetci stretli pri slávnostne prestretom vianočnom stole podľa starých tradícií. Oblátky, med, jablčko, chlieb, soľ, cesnak, oriešky, sviečka, opekance s mliekom. Nad stolom vianočný stromček a pod obrusom minca, zrno pre dobrú úrodu, seno a slama v tvare kríža prekryté oblátkou. Reťaz okolo stola nesmela chýbať. Na stole sa rozohrela sviečka, už posledná z cyklu, symbolizujúca lásku, pokoj a mier pre všetkých ľudí dobrej vôle. Rozkrojené jablčko predpovedalo zdravie všetkým deťom v našej škole. Koledy pri vianočnom stromčeku zaspievali žiaci 1.-4. ročníka, ale aj budúci prváčik Lukasko Címer. Vianočnú Tichú noc zahrli na varhanoch žiak 2. ročníka Bohuško Ivan. Jeho vystúpenie každého dojala. Žiačky 3.-8. ročníka sa predstavili v speváckotanečnom pásmom, ktoré pripravila pani zástupkyňa Leštáková. Hlas roľníčky ohlásil doručenie vianočnej pošty od Ježiška. Nezabudol na deti v našej škole a poslal anjelskou poštou listy, ktoré rozdávala snehová víla a jagavá vložka. Sprievodný list pre všetky deti prečítala pani učiteľka Špisárová.

V deň zimného slnovratu 21. decembra sa v minulosti po dedinách rozbehli chlapi s vianočnými oblátkami, ktoré napiekol učiteľ. ch vôňa sa šírla aj u nás v škole a ukážka výroby vianočných oblátok deti veľmi zaujala. Piekli ich pani učiteľka Boháčiková a pán riaditeľ Salinka. Ochutnávka bola fantastická. Všetky sa vydarili a s medom chutili výborne. Kto mal chuť, mohol ochutnať aj sladké pokušenie, ktoré pripravili žiaci 6. ročníka pod vedením pána učiteľa Pohánku.

Naše "Stridžie dni" ukončil pán riaditeľ, ktorý poprial všetkým prítomným krásne prežitie vianočných sviatkov.

Boli to krásne predvianočné dni, ktoré v každom zanechali nezabudnuteľné pocity, prispeli k súdržnosti a k atmosfére blížiacich sa Vianoc.

Ing. Mária Špisárová

Okienko záhradkára

Po zime sa už tešíme na jar a práce

v záhradách. Pomaly si pripravujeme výsevny plán do zeleninovej záhrady. Mali by sme dbať na správnu voľbu plodín, dôležité sú nároky na svetlo, vlahu či živiny v pôde. Pestovanie hlúbovín sa nezaobíde bez napadnutia mlynárikom kapustovým alebo kvetárkou kapustovou, ale v spoločnosti rajčiakov je ich poškodenie o niečo nižšie. Repelentný účinok má aj chren proti pásavke zemiakovej. Cibula vysadená s mrkvou znižuje jej napadnutie vrtavkou mrkvovou, karfiol nechajme rásť s mäťou piepornou a skočkám sa na jeho listoch nebude veľmi páčiť. Vhodnou kombináciou sa dajú dosiahnuť aj lepšie chuťové vlastnosti, napríklad petržlen a bazalka zlepšuje chuť rajčiakov, fenikel uhorkám a šalátu, kôpor zas hrachu. A nezabudnime ani na letničky, napríklad aksamietnice (smrdľavky) v zmiešaných kultúrach odpudzujú vošky a háďatká.

Adriána Krchová

